

Kritisch Zeeuws Regionalisme

Het redactioneel van het laatste nummer van de vorige jaargang ging over de nieuwe aan lokale behoeften gekoppelde Zeeuwse identiteit. Die uit zich door primair te denken vanuit de Zeeuwse regionale context. Voorbeelden daarvan zijn het besluit tot de aanleg van de Westerschelde Containerterminal en het plan tot het oprichten van de Roosevelt Academy (RA) in Middelburg. Het is zeker dat die Zeeuwse universiteit met driejarige bachelor-opleiding in 2004 de poorten opent. Dat nieuws is nog nauwelijks doorgedrongen in de rest van het land want gereceneerd vanuit de Nederlandse onderwijsruimte lijkt het een anomalie. Wanneer we naar de zich in rap tempo ontwikkelende Europese onderwijsruimte kijken echter beslist niet.

Terwijl aan de oprichting van de RA druk wordt gewerkt, rijden meer dan 12.000 auto's per dag door de Westerscheldetunnel, het symbool van de nieuwe Zeeuwse identiteit. Dat Zeeland voor zijn ontwikkeling de blik meer op het zuiden dan op het noorden moet richten is al lang duidelijk. Dat gebeurt door intensivering van de economische en culturele contacten tussen de Vlaamse grensprovincies en Zeeland onder andere in Euregionaal verband. Ook voor de wetgeving kan beter eerst naar het zuiden gekeken worden. In Brussel, de hoofdstad van Europa, wordt meer dan de helft van alle Nederlandse wetgeving gemaakt. Die wordt voor het overgrote gedeelte door de regio's uitgevoerd maar komt met een omweg en dikwijls met grote vertraging via Den Haag in de regio terug.

Niet voor niets vraagt de Commissaris van de Koningin in Zeeland W.T. van Gelder, die lid is van het Comité van Regio's van de Europese Unie, zich af of die omweg niet beter afgesneden kan worden. Als dat zou gebeuren - de Nederlandse regering is een

van de weinige die de ontwikkeling van de regio's proberen tegen te houden - neemt het belang van de nationale staat verder af. Het Europa van de regio's met een centralere regie vanuit Brussel en een Europese president staat voor de deur. Dat Van Gelder zitting heeft in het Comité van de Regio's lijkt mij vele malen belangrijker dan dat hij voortdurend in de Haagse hofvijver vist. Dat kan beter aan Zeeuwse

politici worden overgelaten want zij weten precies waar wel of geen vangstquota's gelden.

De omtrek van een Zeeuws regionalisme wordt dus steeds duidelijker. Zeeuws regionalisme sec kan als statisch worden opgevat waarin weinig plaats is voor verandering en differentiatie. Zo bedoel ik het allerminst. Door er het woord kritisch aan toe te voegen komen we tot een juistere begripsbepaling. Kritisch Zeeuws regionalisme laat zich kennen als een zoektocht naar zaken die zowel betekenis hebben in de regionale als in de interregionale context. Deze zoektocht manifesteert zich in de hele Zeeuwse samenleving dus ook op het terrein van de beeldende kunst in Zeeland, waaraan het grootste deel van dit nummer van het ZT gewijd is. Soms stelt de uitkomst van die tocht gerust en soms zet die alles op zijn kop. In dat laatste geval wordt paradoxaal genoeg het eigen vreemd en het vreemde eigen. Je wordt met een schok wakker uit je nachtmerrie en komt tot de ontdekking dat je badend van het zweet in je eigen vertrouwde bed ligt!

PAUL VAN DER VELDE

Afgebeeld werk: Glen Rubsamen, *Drunken Palm*, 2002, olie-
verf op doek, 40 x 28 cm. Collectie Vortex.